



Γ' ΤΑΞΗ ΓΕΝ.ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ Α1

Α1.1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- α. Μεγάλη Ιδέα
- β. Ιμπεριαλισμός
- γ. Βορειοατλαντικό σύμφωνο (NATO)

Μονάδες 12

Α1.2. Στους παρακάτω πίνακες περιλαμβάνονται οι περιοχές που εντάχθηκαν στα σύνορα του ελληνικού κράτους, οι χρονολογίες ένταξης και τα ιστορικά γεγονότα με τα οποία συνδέεται η ένταξη αυτή. Σε κάθε στοιχείο της στήλης Α αντιστοιχεί ένα της Β, καθώς και ένα στοιχείο της Γ. Στο τετράδιό σας σημειώστε πώς γίνεται η αντιστοίχιση.

Στήλη Α

1. Επάνησα
2. Δωδεκάνησα
3. Περιοχή Έβρου – Νέστου
(Δυτική Θράκη)
4. Θεσσαλία, Άρτα
5. Μακεδονία

Στήλη Β

- α. 1947
- β. 1881
- γ. 1864
- δ. 1913
- ε. 1919

Στήλη Γ

- i. Συνθήκη Βουκουρεστίου
- ii. Συνθήκη Νεϊγύ
- iii. Μετά το συνέδριο του Βερολίνου
- iv. Συνθήκη Παρισιού
- v. Ο Γεώργιος αναγορεύεται βασιλιάς των Ελλήνων

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Α2.1. Τα συγκρουόμενα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων της εποχής ως παράγοντες υποκίνησης (αίτια) του α' παγκοσμίου πολέμου.

Μονάδες 10

Α2.2. Καταγράψτε τις συνέπειες του ελληνικού εμφυλίου πολέμου.

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από τα ακόλουθα κείμενα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις,

- α) να αναφερθείτε στο Μακεδονικό Αγώνα και να προσδιορίσετε ποια ήταν η συμμετοχή των Ελλήνων των άλλων γεωγραφικών περιοχών στη διεξαγωγή του.

Μονάδες 12

- β) Να καταγράψετε πώς επηρέασε το κίνημα των Νεοτούρκων το Μακεδονικό αγώνα.

Μονάδες 13

Κείμενο Α΄

Επίσης επειδή οι εθελοντές προέρχονταν από όλα τα μέρη της Ελλάδας, κυρίως από την Κρήτη, την Ήπειρο, τη Θεσσαλία, την Πελοπόννησο και την Αθήνα, που μέλη της κοινωνίας της έπαιξαν σημαντικό ρόλο τόσο οργανωτικά όσο και επιχειρησιακά-έδωσαν στο Μακεδονικό αγώνα πανελλήνια διάσταση. Πολλοί από αυτούς θα δώσουν τη ζωή τους στον αγώνα. Άλλοι, πιο τυχεροί, ένα κομμάτι της νεότητάς και του σφρίγγους τους και το κόστος μιας ισόβιας νοσταλγίας και αναπόλησης.

(Μαυρεδάκη Α., Πατρελάκη Μ., Φωτεινάκη Α. (επιμέλεια), *Ημερολόγιον 2004 - Έρως ελευθερίας, Οι Κρήτες στο Μακεδονικό αγώνα 1903/4 -1908*, Σύνδεσμος Φιλολόγων Νομού Χανίων-Δήμος Χανίων, ΔΗΠΕΧ, σ. 10)

Κείμενο Β΄

Την επαύριο του μακεδονικού αγώνα παρά την επιτυχημένη ελληνική ανταρτική δράση, που είχε σημειωθεί κατά την τετραετία του 1904-1908 το Μακεδονικό ζήτημα περνούσε και πάλι μια ιδιαίτερα λεπτή φάση, γιατί η νεοτουρκική επανάσταση του Ιουλίου του 1908 παρέτεινε ακόμη περισσότερο την επίλυσή του. Το απροσδόκητο τέλος της ένοπλης πάλης συνέφερε ουσιαστικά στην Τουρκία και στους Νεοτούρκους, οι οποίοι πέτυχαν να πάρουν, έστω και βραχυπρόθεσμα, μία ακόμη αναβολή ως προς την οριστική διευθέτηση του πολύπλοκου αυτού ζητήματος.... (Όμως) το τουρκικό σύνταγμα του 1908 όχι μόνο δεν απέβλεπε στην απόδοση ισονομίας και ισοπολιτείας, αλλά στόχευε αποκλειστικά και μόνο στον εκτουρκισμό των εθνικών μειονοτήτων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

[...] Έλληνες, Βούλγαροι, Σέρβοι και Αλβανοί αντάρτες έσπευσαν να επωφεληθούν από τη γενική αμνηστία που τους παρείχε το νέο πολίτευμα, να παραδώσουν τα όπλα τους και να σταματήσουν την απάνθρωπη αλληλοεξόντωσή τους. Έλπιζαν σε μια διευθέτηση, τουλάχιστον προσωρινή, του Μακεδονικού Ζητήματος.

[...] Στο δεύτερο συνέδριο (ωστόσο) του νεοτουρκικού κοιμητηρίου αποφασίστηκε ο αποπλισμός των χριστιανών κατοίκων της Μακεδονίας, ο εξοπλισμός των μουσουλμανικών πληθυσμών, η σύσταση στρατοδικείων για την πάταξη κάθε ανατρεπτικής δραστηριότητας και ο εμπορικός αποκλεισμός του ελληνικού στοιχείου.

[...] Στη Μακεδονία ο ενθουσιασμός των χριστιανικών εθνοτήτων υπήρξε πολύ προσωρινός.

(Κωνσταντίνος Βακαλόπουλος, *Το Μακεδονικό Ζήτημα, γένεση, διαμόρφωση, εξέλιξη, λύση 1856-1913*. Το Βήμα - βιβλιοθήκη 2009, σ. 205,208,215,212.)

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από τα ακόλουθα παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να καταγράψετε:

- α) τις εγγενείς αδυναμίες του Καταστατικού Χάρτη της Κοινωνίας των Εθνών
Μονάδες 13
- β) και τις βασικές αρχές στις οποίες στηρίχτηκε ο καταστατικός χάρτης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
Μονάδες 12

Κείμενο Α΄

Με την κήρυξη του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, έγινε φανερό ότι η Κοινωνία των Εθνών είχε αποτύχει τον κύριο στόχο της, τη διατήρηση της ειρήνης. Η Κοινωνία των Εθνών δεν είχε δική της στρατιωτική δύναμη και εξαρτιόταν από τις εισφορές των μελών της. Τα μέλη της δεν ήταν πρόθυμα να επιβάλουν οικονομικές ή στρατιωτικές κυρώσεις. Το ηθικό της κύρος ήταν ανεπαρκές.

Αρκετές Μεγάλες Δυνάμεις δεν πρόσφεραν στήριξη στην Κοινωνία των Εθνών: η κρίσιμης σημασίας ένταξη των Ηνωμένων Πολιτειών δεν έγινε ποτέ. Η Γερμανία υπήρξε μέλος μόνο για επτά χρόνια από το 1926, ενώ η ΕΣΣΔ για μόλις πέντε χρόνια (από το 1934). Η Ιαπωνία και η Ιταλία αποσύρθηκαν τη δεκαετία του '30. Στη συνέχεια, η Κοινωνία των Εθνών εξαρτιόταν κυρίως από τη Βρετανία και τη Γαλλία, που δικαιολογημένα δίσταζαν να αναλάβουν δυναμική δράση. Για τις κυβερνήσεις, που είχαν συνηθίσει να διατηρούν την ανεξαρτησία τους, ήταν πραγματικά δύσκολο να συνεργαστούν στο νέο αυτό οργανισμό.

(Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης των Ηνωμένων Εθνών, www.unric.org)

Κείμενο Β΄

Κύριοι σκοποί του (Οργανισμού) είναι η διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ των εθνών, βασισμένων στην ισότητα και την αυτοδιάθεση των λαών, η διεθνής συνεργασία για την επίλυση διεθνών προβλημάτων οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και ανθρωπιστικής φύσεως, καθώς και για την ανάπτυξη και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών για οποιονδήποτε άνθρωπο. Το 1990 ο ΟΗΕ περιλάμβανε 160 κράτη μέλη.

.....

Οι ιδρυτές του ΟΗΕ προσπάθησαν να αποσυνδέσουν το νέο οργανισμό από την αποτυχημένη Κοινωνία των Εθνών και, πράγματι, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ του συμφώνου της ΚΤΕ και του χάρτη του ΟΗΕ. Οποσδήποτε όμως οι συντάκτες του Χάρτη έλαβαν υπόψη τους τη συσσωρευμένη εμπειρία από την ΚΤΕ.

(Ελένη Ξυπολίτου, «ΟΗΕ (Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών)», *Παγκόσμια Ιστορία Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια*, τ. 24. Εκδοτική Αθηνών 1992. σ.139-140.)